

Opinie separată

formulată pe baza articolului 27 alin. (5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolului 67 din Codul jurisdicției constituționale

Prin Decizia nr. 160 din 21 noiembrie 2023, Curtea Constituțională a confirmat Decizia nr. 159 din 16 noiembrie 2023 prin care a fost respinsă cererea de suspendare a acțiunii Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1122 din 26 septembrie 2023.

Nefiind de acord cu concluziile colegilor judecători constituționali, am formulat prezenta opinie separată, din următoarele considerente.

Cererea de suspendare a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1122 din 26 septembrie 2023 privind eliberarea dlui Alexandr Stoianoglo din funcția de Procuror General a fost depusă la Curte în contextul sesizării nr. 238a/2023 prin care s-a solicitat verificarea constituționalității decretului menționat.

Plenul Curții a conchis că autorii nu au prezentat argumente care să demonstreze că efectele juridice ale actului contestat prezintă un risc iminent de a afecta securitatea mandatului constituțional al Procurorului General și de a prejudicia buna funcționare a instituției Procuraturii.

Totuși, analizând în mod minuțios argumentele autorilor prin raportare la situația de fapt, nu la modul abstract, am ajuns la următoarele constatări:

1. Decretul contestat a fost emis pe baza Hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor (CSP) nr. 1-92 din 23 mai 2022. Prin această Hotărâre, CSP a luat act de Raportul Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General, a acordat activității desfășurate de Alexandr Stoianoglo calificativul „nesatisfăcător” și i-a propus Președintelui Republicii Moldova eliberarea sa din funcție.

2. După emiterea și intrarea în vigoare a Decretului în discuție, prin Hotărârea nr. 1-177/2023 din 23 octombrie 2023, CSP a inițiat concursul pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General **și a stabilit un termen până la 22 noiembrie 2023 pentru depunerea dosarelor de către candidați.**

3. Așadar, în cazul identificării câștigătorului acestui concurs, în timpul apropiat, CSP ar putea înainta Președintelui o persoană pentru a fi numită în funcția de Procuror General.

4. Totodată, în eventualitatea în care Președintele va numi un Procuror General, dar Curtea va admite sesizarea nr. 238a/2023 și va declara neconstituțional Decretul contestat, **există riscul creării unei incertitudini și de „dualism constituțional” cu privire la mandatul de Procuror General.**

În acest context, este relevantă jurisprudența anterioară a Curții. **Într-un caz similar**, în care s-a ridicat problema constituționalității Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 privind încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere (sesizarea nr. 202a/2021), **Curtea a suspendat Decretul nominalizat** (a se vedea DCC nr. 144 din 24 septembrie 2021).

Mai mult, la §§ 12-14 din Decizia nr. 144 din 24 septembrie 2021, Curtea a menționat:

„12. Având în vedere că a fost declanșat procesul de desemnare a unui nou membru în Consiliul Superior al Procurorilor, Curtea reține că, în eventualitatea în care va declara neconstituțional articolul 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea cu privire la Procuratură (care se referă la încetarea *ope legis* a mandatului membrilor Consiliului Superior al Procurorilor) și **Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 147-IX din 6 septembrie 2021, fără a suspenda acțiunea actelor respective, hotărârea sa va fi lipsită de efectivitate, dat fiind caracterul ei ex nunc obișnuit.**

13. Din aceste motive, Curtea va dispune suspendarea acțiunii articolului 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea cu privire la Procuratură și a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 privind încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere, până la soluționarea cauzei.

14. Totodată, **Curtea reține că pentru a fi respectat principiul loialității constituționale** (a se vedea HCC nr. 7 din 18 mai 2013, § 49; HCC nr. 33 din 10 octombrie 2013, § 50; HCC nr. 30 din 8 decembrie 2015, § 43), **Președintele Republicii trebuie să aștepte soluția Curții Constituționale cu privire la această sesizare și să suspende procesul de numire a unui nou membru în Consiliul Superior al Procurorilor** (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 9 din 14 februarie 2014, § 68; HCC nr. 12 din 7 mai 2020, § 88; DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020, § 12; DCC nr. 20 din 16 februarie 2021, § 5).”

Consider că atât soluția, cât și considerentele deciziei citate sunt relevante și aplicabile, *mutatis mutandis*, în prezenta cauză, pentru a evita consecințele negative iminente și ireparabile care pot afecta securitatea mandatului constituțional al Procurorului General și să prejudicieze buna-funcționare a Procuraturii.

Rezumând cele menționate mai sus, am ajuns la concluzia că cererea de suspendare a acțiunii Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1122 din 26 septembrie 2023 privind eliberarea dlui Alexandr Stoianoglo din funcția de Procuror General este argumentată și trebuia să fie admisă. De asemenea, este necesară urgentarea examinării sesizării nr. 238a/2023 privind controlul constituționalității Decretului contestat.

Judecător al Curții Constituționale

Vladimir ȚURCAN

21 noiembrie 2023